

MỘT SỐ QUẢN LÝ DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ QUẬN TÂN PHÚ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Dương Phan Hồng Tiến
Trường Đại học Sài Gòn

Tóm tắt: Những năm gần đây, các cơ sở giáo dục phổ thông đã rất quan tâm đến việc nâng cao chất lượng dạy học Môn Tiếng Anh. Tuy nhiên, so với yêu cầu đặt ra trong bối cảnh chuyển đổi số và chương trình Giáo dục phổ thông 2018 nói riêng thì hoạt động này vẫn còn nhiều bất cập cần phải có nhiều biện pháp quản lý của hiệu trưởng các trường phổ thông, nhất là các trường trung học cơ sở. Bài báo này trình bày sơ lược khái niệm cơ bản, tóm tắt thực trạng và đề xuất một số biện pháp quản lý của hiệu trưởng các trường trung học cơ sở trên địa bàn Quận Tân Phú, TP Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Quản lý, Dạy học Tiếng Anh, Trung học cơ sở, TP Hồ Chí Minh

SOME MANAGEMENT MEASURES FOR TEACHING ENGLISH IN LOWER SECONDARY SCHOOLS IN TAN PHU DISTRICT, HO CHI MINH CITY

Duong Phan Hong Tien
Saigon University

Abstract: In recent years, general education institutions have paid increasing attention to improving the quality of English language teaching. However, in the context of digital transformation and the implementation of the 2018 General Education Curriculum, this activity still faces various limitations. These challenges require effective management measures from school principals, particularly in lower secondary schools. This paper briefly introduces key concepts, summarizes the current situation, and proposes several management solutions for principals of lower secondary schools in Tan Phu District, Ho Chi Minh City.

Keywords: management, English teaching, lower secondary schools, Ho Chi Minh City.

Nhận bài: 06/05/2025

Phản biện: 06/06/2025

Duyệt đăng: 11/06/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tiếng Anh là môn học bắt buộc trong chương trình giáo dục hiện nay, nhưng chất lượng dạy và học môn Tiếng Anh cho học sinh ở các trường trung học cơ sở trên thực tế vẫn còn những hạn chế, như phương pháp giảng dạy chưa linh hoạt, khả năng tiếp thu và năng lực tiếng Anh của học sinh không đồng đều, cơ sở vật chất chưa đáp ứng yêu cầu, thiếu hụt giáo viên Tiếng Anh đạt chuẩn quốc tế hoặc thiếu sự phối hợp chặt chẽ giữa giáo viên và quản lý. Việc nghiên cứu quản lý dạy học tiếng Anh cho học sinh sẽ giúp chỉ ra các vấn đề thực tế và tìm ra giải pháp cải tiến. Đến thời điểm này, đã có một số công trình nghiên cứu về quản lý dạy học môn Tiếng Anh tại các cơ sở giáo dục phổ thông ở một số địa phương. Tuy nhiên, chưa có tác giả nghiên cứu về quản lý dạy học môn Tiếng Anh cho học ở quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm cơ bản

Theo tác giả Nguyễn Thiện Giang định nghĩa dạy học môn Tiếng Anh là quá trình giáo dục nhằm phát triển khả năng sử dụng ngôn ngữ, bao gồm nghe, nói, đọc, viết, và hiểu biết văn hóa, giúp học sinh giao tiếp hiệu quả trong môi trường toàn cầu. (Nguyễn Thiện Giang, 2011)

Có nhiều khái niệm về quản lý, trong bài báo này, tác giả sử dụng khái niệm sau đây: Quản lý là hoạt động điều khiển bằng việc lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra của con người lên một hệ thống nhằm đạt được các mục tiêu đề ra của hệ thống đó (Bùi Đức Tú, 2025, tr12)

Từ các khái niệm trên, có thể hiểu quản lý dạy học môn Tiếng Anh là quá trình tổ chức, điều hành và kiểm tra các hoạt động dạy và học nhằm nâng cao chất lượng giáo dục. Nhấn mạnh tầm quan trọng của việc xây dựng môi trường học tập tích cực, phát triển năng lực sư phạm của giáo viên, và khuyến khích sự tham gia tích cực của học sinh.

2.2. Tóm lược về thực trạng

Ý thức học tập của một bộ phận HS chưa như GV và PH mong muốn, từ đó dẫn đến kết quả học tập của HS chưa đạt kết quả cao. HS chưa có môi trường giao tiếp, luyện tập và biểu đạt ngôn ngữ tiếng Anh như kỹ năng nói, kỹ năng nghe. Học sinh có nền tảng tiếng Anh khác nhau, gây khó khăn cho GV trong việc thiết kế bài giảng phù hợp cho tất cả HS.

Một số trường mới đáp ứng các trang thiết bị, cơ sở vật chất tối thiểu mà chưa trang bị đầy đủ các thiết bị dạy học hiện đại như máy chiếu,

phòng Lab. Thiếu sự hỗ trợ từ PHHS, nhiều phụ huynh chưa nhận thức được tầm quan trọng của việc học tiếng Anh, dẫn đến thiếu sự phối hợp trong quá trình dạy và học của thầy và trò. Mặt dù GV áp dụng nhiều phương pháp dạy học tích cực, hiện đại để đáp ứng theo Chương trình GDPT 2018. Tuy nhiên, vẫn còn một số GV đặc biệt là GV lớn tuổi chưa thành thạo, chậm đổi mới. Nhiều GV chú trọng giảng dạy về ngữ pháp, dạy để kiểm tra chưa chú trọng đến việc rèn luyện các kỹ năng cho HS, đặc biệt là kỹ năng nghe và nói.

Công tác quản lý mục tiêu dạy học môn Tiếng Anh cho HS ở các trường THCS quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh chưa được các nhà quản lý quan tâm đúng mức, đặc biệt là việc kiểm tra, đánh giá thực hiện mục tiêu dạy học tại các đơn vị.

Nguyên nhân chủ yếu được các nhà quản lý đánh giá vì là do đây là năm thứ 4 thực hiện Chương trình GDPT 2018. Công tác quản lý thực hiện nội dung dạy học môn Tiếng Anh cho HS ở các trường THCS, đặc biệt là công tác quản lý kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện chương trình, kế hoạch của GV cũng cần được cán bộ quản lý các trường quan tâm nhiều hơn, vì đây là chương trình mới. Công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Tiếng Anh chưa được CBQL, GV quan tâm đúng mức. Hoạt động còn nghiêng về hình thức, qua loa.

2.3. Đề xuất một số biện pháp quản lý dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh ở các trường trung học cơ sở tại quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh

Từ cơ sở lý luận và thực trạng quản lý dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh ở các trường THCS quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh. Tác giả đề xuất 5 biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý dạy học môn Tiếng Anh ở các trường THCS trên địa bàn quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh như sau:

2.3.1. Quán triệt đến Cán bộ quản lý và giáo viên nhận thức đúng mục tiêu của hoạt động dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh trung học cơ sở

Nâng cao nhận thức của CBQL và GV về mục tiêu của hoạt động dạy học môn Tiếng Anh là một trong những biện pháp rất quan trọng nhằm khơi gợi CBQL, GV lòng yêu nghề, tinh thần trách nhiệm trong công việc, không ngại khó, luôn luôn sáng tạo, đổi mới.

Thúc đẩy động cơ, ý chí phấn đấu của mỗi GV trong việc tự học và nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ.

Nâng cao năng lực hành động theo nhận thức đúng của đội ngũ CBQL, GV. Chấp hành nghiêm chỉnh và thực hiện đúng đắn theo mục tiêu môn Tiếng Anh ở Chương trình giáo dục Phổ thông 2018. Khuyến khích, động viên, hỗ trợ và xác định trách nhiệm của mỗi cá nhân góp phần nâng cao hiệu quả của hoạt động dạy học.

2.3.2. Đẩy mạnh công tác tổ chức bồi dưỡng các nội dung dạy học môn Tiếng Anh nhằm nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn cho Cán bộ quản lý và giáo viên

Nâng cao nhận thức của đội ngũ CBQL, GV về đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát huy tính tích cực của HS. Đặc biệt là những GV lớn tuổi, được đào tạo từ trước, các thầy cô đã quen với cách dạy truyền thống, giảng giải nhiều, tập trung vào người thầy mà chưa phát huy tính tích cực của trò. Do vậy, CBQL cần phải định hướng, thúc đẩy GV; giúp GV hiểu cụ thể nhu cầu thiết yếu phải đổi mới phương pháp theo định hướng phát huy năng lực, tính tự chủ, sáng tạo cho HS.

Nhà trường cử GV cốt cán tham gia các lớp tập huấn, các lớp học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ, nhất là những GV chưa đạt chuẩn theo quy định Luật giáo dục 2019. Tạo điều kiện cho GV được dự giờ, trao đổi, học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ.

Tổ chức các lớp bồi dưỡng về đổi mới phương pháp dạy học để bồi dưỡng, nâng cao hiểu biết về phương pháp dạy học, đặc biệt là các phương pháp dạy học tích cực như phương pháp dự án, phương pháp dạy học nêu vấn đề, phương pháp giao tiếp, phương pháp trò chơi học tập (học thông qua chơi)...

2.3.3. Chỉ đạo giáo viên đổi mới phương pháp dạy học môn Tiếng Anh đáp ứng yêu cầu đổi mới của ngành giáo dục

CBQL, Tổ trưởng, Tổ phó chuyên môn các trường THCS cần tăng cường dự giờ GV. Qua đó, định hướng, khuyến khích GV thực hiện các phương pháp dạy học tích cực, phù hợp với Chương trình GDPT 2018.

Nhà trường cần cung cấp các tài liệu, trang web tham khảo phục vụ công tác tự học, tự nghiên cứu của GV.

Nhà trường tổ chức các Cuộc thi, Hội thi về việc đổi mới phương pháp dạy học, động viên, khuyến khích GV đăng kí tham gia.

Nhà trường thành lập Ban chỉ đạo, giám sát về việc thực hiện đổi mới phương pháp dạy học của nhà trường nói chung và bộ môn Tiếng Anh nói riêng.

Động viên, khen thưởng những GV có nhiều đóng góp tích cực trong việc đổi mới phương pháp dạy học.

2.3.4. Đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh các trường trung học cơ sở

Căn cứ vào kế hoạch năm học đã đề ra đầu năm, nhà trường thành lập Ban kiểm tra nội bộ nhằm mục đích kiểm tra chuyên môn, kiểm tra thường xuyên và đột xuất GV về các nội dung: công tác giảng dạy, nội dung giảng dạy, phương pháp, hình thức giảng dạy, công tác chấm bài và kiểm tra đánh giá HS.

CBQL đánh giá chuyên môn, nghiệp vụ của GV theo kế hoạch, nội dung đã đề ra từ đầu năm học.

GV kiểm tra, đánh giá về ý thức, trách nhiệm, nội dung chương trình theo quy định của Thông tư 22 của Bộ giáo dục và Đào tạo.

2.3.5. Tăng cường quản lý công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội tổ chức dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh các trường trung học cơ sở

Nhà trường, gia đình và xã hội thống nhất mục tiêu giáo dục toàn diện cho HS nói chung và mục tiêu dạy học môn Tiếng Anh nói riêng theo định hướng phát triển toàn diện về phẩm chất, năng lực, có hiểu biết, kiến thức cơ bản về địa phương, yêu quê hương, tổ quốc. Từ đó thống nhất về nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học môn Tiếng Anh cho HS. Nhà trường tư vấn cho cha mẹ HS những ưu thế của giáo dục gia đình, giúp họ nhận thức một cách sâu sắc trách nhiệm, nghĩa vụ trong việc nuôi dạy con. Gia đình tạo môi trường giáo dục đầu tiên, tạo thuận lợi cho việc phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ, gia đình và nhà trường phối hợp cùng nâng cao hiệu quả giáo dục toàn diện cho HS.

Nhà trường phối hợp với cộng đồng xã hội giáo dục truyền thống dân tộc, bản sắc văn hóa địa phương, tình yêu quê hương đất nước, tinh thần đoàn kết các dân tộc, phòng, chống bạo lực học đường, giáo dục ý thức bảo vệ môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu, giáo dục hướng nghiệp...

Nhà trường phối hợp với cộng đồng xã hội

để quản lý và giáo dục HS, nắm tình hình HS từ nhiều nguồn thông tin đáng tin cậy, từ đó giúp người quản lý và GV đánh giá đúng thực chất của HS và tìm ra những giải pháp giúp HS hoàn thiện nhân cách.

2.3.6. Khảo sát bằng bảng hỏi tính cấp thiết, tính khả thi của các biện pháp đề xuất

Kết quả khảo sát về tính cấp thiết của các biện pháp quản lý dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh ở các trường Trung học cơ sở quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh với kết quả được thể hiện cụ thể như sau:

Biện pháp “Đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh các trường THCS” được CBQL và GV đánh giá với ĐTB chung 4,46 điểm, tính cấp thiết “Rất cần thiết”. Đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá là nội dung quan trọng và rất cần thiết cho việc dạy và học theo Chương trình GDPT 2018.

Biện pháp “Quản triết đến Cán bộ quản lý và giáo viên nhận thức đúng mục tiêu của hoạt động dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh trung học cơ sở” được xếp ở vị trí thứ 2, với ĐTB chung 4,33 điểm, tính cấp thiết của biện pháp này là Rất cấp thiết.

Biện pháp “Đẩy mạnh công tác tổ chức bồi dưỡng các nội dung dạy học môn Tiếng Anh nhằm nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn cho Cán bộ quản lý và giáo viên” có ĐTB chung được CBQL và GV đánh giá 4,42 điểm, xếp vị trí thứ 3/5 biện pháp được tác giả nghiên cứu.

Biện pháp “Chỉ đạo giáo viên đổi mới phương pháp dạy học môn Tiếng Anh đáp ứng yêu cầu đổi mới của ngành giáo dục” được CBQL và GV đánh giá thấp nhất trong 5 biện pháp mà tác giả nghiên cứu. Đây là biện pháp ít được CBQL và GV quan tâm. Vì vậy, nhà trường cần tăng cường công tác tổ chức chỉ đạo GV đổi mới phương pháp dạy học môn Tiếng Anh để đáp ứng yêu cầu đổi mới của ngành giáo dục trong thời gian tới ở các trường THCS trên địa bàn quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

2.3.7. Kết quả khảo sát tính khả thi của các biện pháp

Kết quả khảo sát về tính khả thi của các biện pháp quản lý dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh ở các trường Trung học cơ sở quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh với kết quả được thể hiện cụ thể như sau:

Biện pháp “Đẩy mạnh công tác tổ chức bồi dưỡng các nội dung dạy học môn Tiếng Anh nhằm nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn cho Cán bộ quản lý và giáo viên” được CBQL và GV đánh giá mức độ khả thi ở vị trí 1, ĐTB chung 4,41 điểm, mức độ thực hiện biện pháp Rất khả thi.

Biện pháp được CBQL và GV xếp ở vị trí thứ 3/5 là biện pháp “Chỉ đạo giáo viên đổi mới phương pháp dạy học môn Tiếng Anh đáp ứng yêu cầu đổi mới của ngành giáo dục” được đánh giá mức độ thực hiện Rất khả thi với ĐTB chung được CBQL và GV các trường trên địa bàn quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh là 4,30 điểm.

Biện pháp “Quản triệt đến Cán bộ quản lý và giáo viên nhận thức đúng mục tiêu của hoạt động dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh trung học cơ sở” được CBQL và GV đánh giá mức độ thực hiện “Rất khả thi” với ĐTB chung 4,26 điểm, xếp hạng 4/5 biện pháp được tác giả nghiên cứu.

Biện pháp duy nhất được CBQL và GV đánh giá với mức độ thấp nhất trong 5 biện pháp với mức độ thực hiện “Khả thi”, ĐTB chung 4,19

điểm là biện pháp “Tăng cường quản lý công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội tổ chức dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh các trường trung học cơ sở”.

III. KẾT LUẬN

Các biện pháp trên có mối quan hệ biện chứng, liên kết tác động hỗ trợ lẫn nhau trong một chỉnh thể thống nhất nhằm giải quyết tốt nhất công tác quản lý dạy học môn Tiếng Anh ở các trường THCS theo mức độ từ thấp đến cao, từ đơn giản đến phức tạp. Biện pháp này là cơ sở, biện pháp kia là điều kiện để thúc đẩy, hỗ trợ lẫn nhau; đồng thời các biện pháp cũng tác động đồng bộ vào quá trình quản lý dạy học môn Tiếng Anh ở các trường THCS để đảm bảo mục tiêu quản lý đã đề ra.

Qua khảo sát cho thấy các biện pháp được đánh giá là rất cần thiết và tính khả thi cao. Nếu thực hiện đồng bộ sẽ nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Anh, đáp ứng yêu cầu đổi mới nâng cao chất lượng của Chương trình GDPT 2018 trên địa bàn Quận Tân Phú, TP Hồ Chí Minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2007). *Tài liệu bồi dưỡng giáo viên thực hiện chương trình, sách giáo khoa THCS, THPT, môn tiếng Anh*, NXB Giáo dục, Hà Nội

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2013). *Hướng dẫn triển khai chương trình GDPT môn tiếng Anh thi điểm cấp trung học theo Đề án “Dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2020”* Quyết định số 7972/BGDĐT-GDTrH ngày 01 tháng 11 năm 2013. Hà Nội.

Bùi Đức Tú (2025), *Quản lý Nhà nước về Giáo dục*, NXB Đại học Sư phạm TP Hồ Chí Minh. P12.

Nguyễn Thiện Giang. (2011). *Phương pháp dạy học tiếng Anh*. NXB Giáo dục Việt Nam.